

> Retouradres Postbus 20011 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Directoraat-Generaal Migratie

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/aenm

Onze referentie
6384161

Uw referentie
2025Z08901

Datum 18 juli 2025
Betreft Antwoorden Kamervragen over de scheve verdeling in structurele
asielopvangplekken tussen rijke en arme gemeenten

Hierbij bied ik u de antwoorden aan op de schriftelijke vragen van de leden Dijk en Van Nispen (beiden SP) over de scheve verdeling in structurele asielopvangplekken tussen rijke en arme gemeenten.

Deze vragen werden ingezonden op 9 mei 2025 met kenmerk 2025Z08901.

De Minister voor Asiel en Migratie,

M.C.G. Keijzer

Directoraat-Generaal Migratie

Datum

18 juli 2025

Onze referentie

6384161

**Vragen van de leden Dijk en Van Nispen (beiden SP) aan de minister van Asiel en Migratie over de scheve verdeling in structurele asielopvangplekken tussen rijke en arme gemeenten
(ingezonden 9 mei 2025, 2025Z08901)**

Datum
18 juli 2025

Onze referentie
6384161

Vraag 1

Wat vindt u van het feit dat armere gemeenten in Nederland zo'n vijf keer meer structurele asielopvang bieden dan rijkere gemeenten?

Antwoord op vraag 1

Iedere asielzoeker die zich in Nederland meldt, heeft recht op opvang. Om de asielopvanglocaties evenredig te spreiden over Nederland is de "Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen" van kracht. Binnen het stelsel van de wet maken gemeenten binnen de provincie onder regie van de Commissaris van de Koning afspraken over de wijze waarop asielopvang binnen de provincie wordt verdeeld. In de capaciteitsraming staat een indicatieve verdeling van opvangplekken, waarin sociaaleconomische factoren worden meegenomen.

Het staat gemeenten vervolgens vrij om hier afspraken over te maken – zolang er op provinciaal niveau maar voldoende opvangplekken worden gerealiseerd. Vanuit dit stelsel is het mogelijk dat sommige gemeenten meer opvang realiseren dan anderen. Op basis van het verslag waarin de onderlinge opvangafspraken beschreven staan volgt een verdeelbesluit. Gemeenten moeten de opgave die volgt uit het verdeelbesluit realiseren.

Vraag 2

Bent u bekend met het nieuws dat er in Zutphen een asielopvang zal worden geopend die 30 jaar lang moet gaan dienen als asielopvang?

Antwoord op vraag 2

Ja.

Het college van de gemeente Zutphen heeft recent besloten om de ontwikkelingen van het dienstencentrum, genoemd in het artikel, te staken. Ik ben de gemeente en het COA erkentelijk voor alle voorbereidende werkzaamheden in dit verband.

Vraag 3

Hoe reageert u op de bewoners van Zutphen die aangeven dat Zutphen nu al meer of evenveel aan vluchtelingenopvang organiseert (1100) dan alle 20 rijkste gemeenten bij elkaar? Hoe reageert u op deze bewoners die aangeven dat het nu wel eens tijd wordt dat deze 20 gemeenten ook enige verantwoordelijkheid gaan nemen?

Datum
18 juli 2025

Onze referentie
6384161

Antwoord op vraag 3

Zoals hiervoor aangegeven biedt de Spreidingswet de mogelijkheid om op basis van vrijwilligheid meer opvang te realiseren dan de indicatieve opgave. De gemeente Zutphen neemt een grote verantwoordelijkheid op zich en daarvoor ben ik de gemeente zeer erkentelijk. Deze waardering staat op zichzelf en hoeft niet te worden afgezet tegen andere gemeenten.

In algemene zin geldt wel dat iedere gemeente vanaf 1 juli moet voldoen aan de opgave die volgt uit het verdeelbesluit. Het ministerie van Asiel en Migratie treedt in gesprek met gemeenten die hun opgave nog niet hebben gerealiseerd. Op gemeenten die hier niet aan voldoen wordt interbestuurlijk toezicht uitgeoefend.

Vraag 4

Is dit de enige optie waaraan wordt gedacht als het gaat om het ontlasten van Ter Apel als opvanglocatie voor asielzoekers? Zo nee, welke plekken zijn er nog meer waarbij gesprekken lopen?

Antwoord op vraag 4

In het belang van een evenwichtige spreiding is het wenselijk dat in iedere windstreek een aanmeldcentrum wordt gerealiseerd. In het zuiden van Nederland is het aanmeldcentrum in Budel. Samen met Defensie wordt gekeken naar een passende oplossing om de aanmeldfunctie te behouden in Zuid-Nederland.

Vraag 5

Vindt u het wrang dat het weer niet een van de rijke gemeenten is die wél de verantwoordelijkheid voelt om voldoende asielopvangplekken te realiseren?

Antwoord op vraag 5

Zoals hiervoor gemeld ben ik de gemeente Zutphen erkentelijk voor de grote bijdrage die de gemeente levert en dient dit niet te worden afgezet tegen de inzet van andere gemeenten.

Voor andere gemeenten geldt dat zij vanaf 1 juli een wettelijke opgave hebben om de plekken te realiseren die in het verdeelbesluit staan. Als zij dit niet doen dan treedt het ministerie van Asiel en Migratie met hen in gesprek.

Vraag 6

Waarom wordt het aanmeldcentrum in Ter Apel niet ontlast door het bouwen van een 'dienstencentrum' in één van de rijkste gemeenten die nauwelijks tot niets doen aan (structurele) opvang van vluchtelingen? Waarom laat u deze rijkste gemeenten, die nu en de afgelopen jaren de verantwoordelijkheid hebben ontlopen, dit nu weer doen?

Datum
18 juli 2025

Onze referentie
6384161

Antwoord op vraag 6

Met de gemeente Zutphen was op basis van vrijwilligheid overeenstemming bereikt over het plan om een dienstencentrum te bouwen. Na de verdere bespreking van de plannen met de gemeenteraad zijn deze helaas gestaakt.

Als er andere gemeenten zijn die een dergelijke locatie willen realiseren treed ik, tezamen met het COA, graag met hen in gesprek. Voorts, zal ik in het kader van het interbestuurlijk toezicht met alle gemeenten die niet aan hun opgave voldoen in gesprek treden.

Vraag 7

Welke verantwoordelijkheid voelt u als minister om te zorgen voor een goede spreiding van de asielopvangplekken waarin de sterkste schouders ook de zwaarste lasten dragen?

Antwoord vraag 7

Ik verwijs in dit verband graag naar de beantwoording op de vorige vragen over de werking van de Spreidingswet en het interbestuurlijk toezicht.

Vraag 8

Op welke manier zal u deze rol oppakken op het moment dat de spreidingswet niet meer van kracht zal zijn?

Antwoord vraag 8

De Spreidingswet is momenteel van kracht en op dit moment ga ik uit van het huidige kader.

Vraag 9

Deelt u de mening dat de verdeling van het aantal opvangplekken tussen rijke en arme gemeenten momenteel volledig scheef is en dat arme gemeenten relatief veel doen aan de opvang van asielzoekers?

Antwoord vraag 9

Het is een gegeven dat het aantal opvangplekken scheef is verdeeld in Nederland. Dit is bijvoorbeeld het geval als je kijkt naar het inkomensniveau, maar ook bepaalde provincies realiseren verhoudingsgewijs veel meer opvangplekken. Tegelijkertijd zijn er ook allerlei uitzonderingen – zoals bijvoorbeeld de gemeente Wassenaar die al jaren buiten de zomer om opvang realiseert.

Door de Spreidingswet zie je dat in zeer veel gemeenten wordt nagedacht over het realiseren van asielopvang. Het COA is nog nooit met zoveel gemeenten in gesprek geweest.

Vraag 10

Waarom wordt volgens u deze vorm van opvang niet in de gemeente Bloemendaal georganiseerd die momenteel maar 150 plekken tijdelijke opvang organiseert?

Kunt u aangeven of u hierover met deze gemeente in gesprek bent? Zo ja, wat was de uitkomst en wat waren de argumenten van zowel u als de gemeente Bloemendaal om dit niet hier te doen? Zo niet, waarom niet?

Directoraat-Generaal Migratie

Datum
18 juli 2025

Onze referentie
6384161

Vraag 11

Waarom wordt volgens u deze vorm van opvang niet in de gemeente Laren georganiseerd die momenteel maar 50 plekken tijdelijke opvang organiseert en alleen voor minderjarigen? Kunt u aangeven of u hierover met deze gemeente in gesprek bent? Zo ja, wat was de uitkomst en wat waren de argumenten van zowel u als de gemeente Laren om dit niet hier te doen? Zo niet, waarom niet?

Vraag 12

Waarom wordt volgens u deze vorm van opvang niet in de gemeente Blaricum georganiseerd die momenteel maar 250 plekken tijdelijke opvang organiseert tot aan juli 2026? Kunt u aangeven of u hierover met deze gemeente in gesprek bent? Zo ja, wat was de uitkomst en wat waren de argumenten van zowel u als de gemeente Blaricum om dit niet hier te doen? Zo niet, waarom niet?

Vraag 13

Waarom wordt volgens u deze vorm van opvang niet in de gemeente Heemstede georganiseerd die momenteel 16 plekken heeft? Kunt u aangeven of u hierover met deze gemeente in gesprek bent? Zo ja, wat was de uitkomst en wat waren de argumenten van zowel u als de gemeente Heemstede om dit niet hier te doen? Zo niet, waarom niet?

Vraag 14

Waarom wordt volgens u deze vorm van opvang niet in de gemeente Rozendaal georganiseerd die momenteel maar 55 plekken heeft voor enkel Oekraïners? Kunt u aangeven of u hierover met deze gemeente in gesprek bent? Zo ja, wat was de uitkomst en wat waren de argumenten van zowel u als de gemeente Rozendaal om dit niet hier te doen? Zo niet, waarom niet?

Vraag 15

Waarom wordt volgens u deze vorm van opvang niet in de gemeente Gooise Meren georganiseerd die momenteel maar 300 plekken heeft tot 2027? Kunt u aangeven of u hierover met deze gemeente in gesprek bent? Zo ja, wat was de uitkomst en wat waren de argumenten van zowel u als de gemeente Gooise Meren om dit niet hier te doen? Zo niet, waarom niet?

Vraag 16

Waarom wordt volgens u deze vorm van opvang niet in de gemeente Voorschoten georganiseerd die momenteel nog niks aan opvang heeft gerealiseerd? Kunt u aangeven of u hierover met deze gemeente in gesprek bent? Zo ja, wat was de

uitkomst en wat waren de argumenten van zowel u als de gemeente Voorschoten om dit niet hier te doen? Zo niet, waarom niet?

Directoraat-Generaal Migratie

Datum
18 juli 2025

Onze referentie
6384161

Vraag 17

Waarom wordt volgens u deze vorm van opvang niet in de gemeente Amstelveen georganiseerd die momenteel maar 60 plekken heeft? Kunt u aangeven of u hierover met deze gemeente in gesprek bent? Zo ja, wat was de uitkomst en wat waren de argumenten van zowel u als de gemeente Amstelveen om dit niet hier te doen? Zo niet, waarom niet?

Vraag 18

Waarom wordt volgens u deze vorm van opvang niet in de gemeente Landsmeer georganiseerd die momenteel maar 12 tijdelijke plekken aan opvang organiseert? Kunt u aangeven of u hierover met deze gemeente in gesprek bent? Zo ja, wat was de uitkomst en wat waren de argumenten van zowel u als de gemeente Landsmeer om dit niet hier te doen? Zo niet, waarom niet?

Vraag 19

Waarom wordt volgens u deze vorm van opvang niet in de gemeente De Bilt georganiseerd die pas over een aantal jaar 300 plekken heeft? Kunt u aangeven of u hierover met deze gemeente in gesprek bent? Zo ja, wat was de uitkomst en wat waren de argumenten van zowel u als de gemeente De Bilt om dit niet hier te doen? Zo niet, waarom niet?

Antwoord vraag 19

Waarom wordt volgens u deze vorm van opvang niet in de gemeente Vught georganiseerd die momenteel maar 348 plekken tijdelijke opvang organiseert alleen voor Oekraïners? Kunt u aangeven of u hierover met deze gemeente in gesprek bent? Zo ja, wat was de uitkomst en wat waren de argumenten van zowel u als de gemeente Vught om dit niet hier te doen? Zo niet, waarom niet?

Vraag 20

Waarom wordt volgens u deze vorm van opvang niet in de gemeente Castricum georganiseerd die momenteel niks aan opvang organiseert? Kunt u aangeven of u hierover met deze gemeente in gesprek bent? Zo ja, wat was de uitkomst en wat waren de argumenten van zowel u als de gemeente Castricum om dit niet hier te doen? Zo niet, waarom niet?

Vraag 21

Waarom wordt volgens u deze vorm van opvang niet in de gemeente Lansingerland georganiseerd waarbij binnenkort alle opvangplekken sluiten? Kunt u aangeven of u hierover met deze gemeente in gesprek bent? Zo ja, wat was de uitkomst en wat

waren de argumenten van zowel u als de gemeente Lansingerland om dit niet hier te doen? Zo niet, waarom niet?

Directoraat-Generaal Migratie

Datum
18 juli 2025

Onze referentie
6384161

Vraag 22

Waarom wordt volgens u deze vorm van opvang niet in de gemeente Ouder-Amstel georganiseerd die momenteel maar 39 plekken tijdelijke opvang organiseert tot aan 2027? Kunt u aangeven of u hierover met deze gemeente in gesprek bent? Zo ja, wat was de uitkomst en wat waren de argumenten van zowel u als de gemeente Ouder-Amstel om dit niet hier te doen? Zo niet, waarom niet?

Vraag 23

Waarom wordt volgens u deze vorm van opvang niet in de gemeente Bergen (Noord-Holland) georganiseerd die momenteel maar 30 plekken heeft alleen voor minderjarige meisjes? Kunt u aangeven of u hierover met deze gemeente in gesprek bent? Zo ja, wat was de uitkomst en wat waren de argumenten van zowel u als de gemeente Bergen om dit niet hier te doen? Zo niet, waarom niet?

Vraag 24

Waarom wordt volgens u deze vorm van opvang niet in de gemeente Heiloo georganiseerd die momenteel maar 85 plekken tijdelijke opvang organiseert alleen voor Oekraïners? Kunt u aangeven of u hierover met deze gemeente in gesprek bent? Zo ja, wat was de uitkomst en wat waren de argumenten van zowel u als de gemeente Heiloo om dit niet hier te doen? Zo niet, waarom niet?

Vraag 25

Waarom wordt volgens u deze vorm van opvang niet in de gemeente Waalre georganiseerd die momenteel niks aan opvang organiseert? Kunt u aangeven of u hierover met deze gemeente in gesprek bent? Zo ja, wat was de uitkomst en wat waren de argumenten van zowel u als de gemeente Waalre om dit niet hier te doen? Zo niet, waarom niet?

Antwoord vraag 25

Waarom wordt volgens u deze vorm van opvang niet in de gemeente Oostzaan georganiseerd die momenteel maar 60 plekken tijdelijke opvang organiseert alleen voor Oekraïners? Kunt u aangeven of u hierover met deze gemeente in gesprek bent? Zo ja, wat was de uitkomst en wat waren de argumenten van zowel u als de gemeente Oostzaan om dit niet hier te doen? Zo niet, waarom niet?

Antwoord op vragen 10 tot en met 25

Zoals hiervoor aangegeven hebben alle bovenstaande gemeenten vanuit de Spreidingswet de wettelijke taak om het aantal opvangplekken te realiseren dat volgt uit het verdeelbesluit. De gemeenten hadden deze opvangplekken uiterlijk op 1 juli moeten realiseren. Indien dit niet gelukt is treedt het ministerie met hen in gesprek.

Vraag 26

Bent u het eens met de stelling dat er eerst een 'dienstencentrum' moet worden gebouwd in één van de rijkste gemeenten met het minste opvangplekken, de

minste sociale huurwoningen en de laagste hoeveelheid statushouders? Zo ja, welke gemeente voldoet aan deze kenmerken? Zo niet, waarom niet en waarom wel in Zutphen?

Directoraat-Generaal Migratie

Datum
18 juli 2025

Onze referentie
6384161

Antwoord vraag 26

Ik vind niet dat het gemiddeld inkomen van een gemeente van belang is bij de vraag of er wel of niet een dienstencentrum of een andere bijzondere opvangmodaliteit gevestigd moet worden. Het COA kijkt samen met de gemeente of zij tot overeenstemming kan komen.

Vraag 27

Bent u bereid om in samenwerking met het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) en de hierboven genoemde gemeenten meer structurele opvangplekken te realiseren?

Antwoord vraag 27

Het COA werkt er hard aan om ook in de hierboven genoemde gemeenten meer structurele opvangplekken te realiseren. Voor een goede bedrijfsvoering moet het COA een mix hebben van structurele opvangplekken en locaties die, bij een teruglopende capaciteitsbehoefte, opzegbaar zijn of ingezet kunnen worden voor de huisvesting van andere aandachtsgroepen.

Vraag 28

Bent u het eens met de stelling dat er meer structurele opvangplekken moeten komen in de 20 rijkste gemeenten die nu niet of nauwelijks structurele plekken hebben in plaats van noodopvang zodat commerciële beunhazen geen miljoenenwinsten meer maken van ons belastinggeld?

Antwoord vraag 28

In algemene zin ben ik het eens dat de duurste noodopvangvormen zo snel mogelijk uit gefaseerd moeten worden en waar nodig vervangen moeten worden door structurele opvanglocaties. Dit zal vanuit het oogpunt van evenredige spreiding ook deels in de hierboven genoemde gemeenten moeten landen.

1. Omroep Gelderland, 7 mei 2025, 'Nieuw asielcentrum in Zutphen moet dertig jaar blijven', Nieuw asielcentrum in Zutphen moet dertig jaar blijven - Omroep Gelderland